
Dokument na rokovanie

B9-0421/2022

28.9.2022

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o reakcii EÚ na zvýšenie cien energie v Európe
(2022/2830(RSP))

Marie Toussaint
v mene skupiny Verts/ALE

Uznesenie Európskeho parlamentu o reakcii EÚ na zvýšenie cien energie v Európe (2022/2830(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na vyhlásenia Rady a Komisie z 13. septembra 2022 o reakcii EÚ na zvýšenie cien energie v Európe,
  - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy)¹,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o prístupe k dôstojnému a cenovo dostupnému bývaniu pre všetkých²,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Európsky parlament pri niekoľkých príležitostiach odsúdil nezákonnú, neodôvodnenú a nevyprovokovanú vojnu Ruska proti Ukrajine a jej dramatické dôsledky;
- B. keďže Parlament tiež vyjadril znepokojenie nad dôsledkami vojny pre ľudí nielen na Ukrajine, ale aj v členských štátoch EÚ, najmä nad nárastom sociálnej nerovnosti, prudkým nárastom energetickej chudoby a inflácie, čo má výrazný vplyv na zamestnanosť a ceny potravín; keďže zmena klímy túto situáciu zhoršuje a prehľbuje nerovnosti, pretože najviac postihuje najchudobnejších;
- C. keďže ceny energie pre domácnosti výrazne vzrástli, a to najmä ceny elektrickej energie, ktoré sa pre obyvateľov krajín EÚ zvýšili až o 167 % a ktoré sa ešte zvýšili v dôsledku prudkého nárastu nedostupnosti jadrových elektrární vo Francúzsku; keďže sa odhaduje, že účty za energiu pre európske domácnosti sa pri svojich najvyšších hodnotách začiatkom budúceho roka zvýšia o 2 miliardy EUR; keďže domácnosti, ktoré sú pod tlakom, aby si počas viacnásobnej krízy vystačili s peniazmi, meškajú s platbami a sú im prerušované dodávky energie;
- D. keďže inflácia spotrebiteľských cien v eurozóne dosiahla v mnohých krajinách úroveň, aká sa nevyskytla od 70. rokov 20. storočia, a v auguste 2022 predstavovala 9,1 %, z čoho 38,3 % bolo priamo spôsobených rastom cien fosílnych energií a 10,6 % rastom cien potravín; keďže v EÚ boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom najviac postihnuté infláciou pobaltské krajiny, najmä Estónsko s 25,2 %, Litva s 21,1 % a Lotyšsko s 21,4 %;
- E. keďže mnohé spoločnosti, najmä malé a stredné podniky (MSP), ktoré sú silne

---

¹ Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1.

² Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 145.

ovplyvnené rastúcimi cenami energie, nie sú schopné preniesť rastúce náklady na energiu na svojich zákazníkov a hrozí im bankrot v dôsledku prudkého nárastu cien energie;

- F. keďže nárast cien energie sa výrazne dotýka aj verejných, sociálnych a kultúrnych služieb, ako sú nemocnice, univerzity a školy, ako aj miestnych orgánov EÚ, ktoré sú často zodpovedné za kľúčové služby poskytované občanom EÚ;
- G. keďže viac ako 96,5 milióna Európanov je ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, čo predstavuje 21,9 % populácie; keďže tento počet sa ešte zvýšil v dôsledku prudko rastúcich cien energie a zmeny klímy;
- H. keďže energetickou chudobou a chudobou v oblasti mobility sú neprimerane viac postihnuté ženy, najmä slobodné matky, ktoré predstavujú 85 % osamelých rodičov; keďže nezaopatrené deti z rodín s jedným rodičom sú obzvlášť ohrozené chudobou detí;
- I. keďže svetový trh s potravinami už bol značne narušený pandémiou COVID-19, energetickou krízou a nepriaznivými klimatickými javmi; keďže podľa Organizácie Spojených národov dosiahli svetové ceny potravín rekordnú úroveň a za rok vzrástli o viac ako 24 %;
- J. keďže výrobné náklady poľnohospodárov v niektorých odvetviach sú už roky chronicky nedostatočne kryté, najmä v sektore mlieka a mliečnych výrobkov; keďže inflácia vstupných a výrobných nákladov poľnohospodárov je znepokojujúca, najmä v prípade energie, hnojív a krmív; keďže jedným z významných faktorov tohto nárastu cien je súčasná nadmerná závislosť od dovozu plynu, a to aj z Ruska, na syntézu dusíkatých hnojív v energeticky veľmi náročnom procese, ktorý je zodpovedný za 2 % emisií skleníkových plynov;
- K. keďže vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv sa právo na potraviny uznáva za ľudské právo; keďže cieľ udržateľného rozvoja 7 je „zabezpečiť prístup k dostupnej, spoľahlivej, udržateľnej a modernej energii pre všetkých“; keďže najlepšia energia je tá, ktorá sa nevyužíva; keďže zaručenie práva na energiu si vyžaduje zníženie spotreby fosílnych palív, aby sme mohli túto energiu ľahšie využívať spoločne a udržať ceny na prijateľnej úrovni;
- L. keďže všetky členské štáty poskytujú určitú podobu systému minimálneho príjmu, ale väčšina z nich nedokáže dotknutým osobám zaručiť dôstojnú životnú úroveň, aby si dokázali vystačiť s peniazmi, čo poukazuje na potrebu zlepšiť tieto systémy v boji proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu;
- M. keďže na trhu práce už existujú sociálne nerovnosti a tí, ktorí už tieto náklady znášajú, budú nevyhnutne najviac postihnutí;
- N. keďže vojna Ruska proti Ukrajine zdôrazňuje potrebu aktualizovať trh s energiou EÚ a energetickú politiku EÚ s cieľom odstrániť závislosť od dovozu fosílnej energie a fosílnych palív vo všeobecnosti, najmä od autoritárskych režimov; keďže Komisia³

---

³ Zelená kniha Komisie s názvom *Towards a European strategy for the security of energy supply* (Smerom k

a viaceré členské štáty zdôraznili potrebu znížiť závislosť od ruských fosílnych palív; keďže niekoľko členských štátov v súčasnosti spolupracuje s Ruskom v jadrovej oblasti a EÚ je závislá od ruských dodávok uránu aj služieb obohacovania uránu, ako aj od jeho úlohy pri nakladaní s jadrovým odpadom;

- O. keďže Komisia a členské štáty sa v súčasnosti usilujú diverzifikovať dovoz ropy a zemného plynu bez ohľadu na situáciu v oblasti ľudských práv v krajinách vyvážajúcich fosílnu palivá, ako je Azerbajdžan a Katar; keďže závislosť EÚ od fosílnych palív vedie nielen k novej závislosti od krajín mimo EÚ, ale aj k obnoveniu geopolitického napätia a zvýšenému riziku konfliktov v Stredozemnom mori, Ugande a západnej Afrike, ako aj k ďalším katastrofálnym škodám na životnom prostredí, napríklad v dôsledku ťažby v mokradiach v povodí Konga a ťažby bridlicového plynu hydraulickým štiepením v Spojených štátoch;
- P. keďže Parlament prijal svoj mandát na rokovania o vyšších cieľoch, a to minimálne 45 % podiel obnoviteľných zdrojov energie v energetickom mixe a 14,5 % energetická efektívnosť do roku 2030; keďže obnoviteľné zdroje energie, najmä slnečná a veterná energia, sú v súčasnosti nákladovo najefektívnejšími zdrojmi energie a sú kľúčom k environmentálne udržateľnému systému v rámci možností našej planéty;
- Q. keďže Komisia a členské štáty oznámili plány na opätovné získanie energetickej sebestačnosti Európy, na zníženie dopytu EÚ po fosílnom plyne o 62 % do roku 2030 v porovnaní s úrovňou v roku 2019 s cieľom ušetriť energiu a náklady a v súlade s cieľmi EÚ v oblasti klímy, na zvýšenie ambícií v oblasti zavádzania a úspor energie z obnoviteľných zdrojov, na zdvojnásobenie tempa zavádzania tepelných čerpadiel, na zrýchlenie elektrifikácie založenej na obnoviteľných zdrojoch a na zvýšenie ambícií v oblasti čistého vodíka do roku 2030; keďže kombinovaný účinok týchto opatrení bude mať za následok výrazne nižší dopyt po fosílnom plyne a znižovanie infraštruktúry, čo si vyžiada štrukturálne prehodnotenie trhu s energiou;
- R. keďže balíkom Čistá energia pre všetkých Európanov sa zavádzajú kľúčové ustanovenia na demokratizáciu energetického systému vrátane práva občanov a energetických komunít vyrábať, uskladňovať a predávať vlastnú energiu z obnoviteľných zdrojov a poskytovať služby energetickej efektívnosti; keďže to pomôže ochrániť spotrebiteľov pred vysokými cenami energie; keďže zabezpečenie mechanizmu stanovovania tržových cien, v ktorom sa uprednostňujú cenové signály, podnecuje ďalšie investície do technológií s najnižšími nákladmi, ako sú obnoviteľné zdroje energie, do technológií energetickej efektívnosti a reakcie na dopyt s cieľom presunúť a znížiť dopyt po energii a do technológií uskladňovania a premeny energie na iné zdroje (*power-to-X*) s cieľom dosiahnuť flexibilný a klimaticky neutrálny energetický systém s najnižšími nákladmi; keďže jednotlivé jednostranné zmeny členských štátov narúšajú trh s energiou a vedú k falošným stimulom;
- S. keďže veľký nárast rozpätí zisku energetických firiem naznačuje, že zvyšujú ceny energie oveľa viac, než by bolo možné odôvodniť nárastom ich vlastných nákladov; keďže špekulatívne činnosti, najmä finančných spoločností, ako sú hedgeové fondy, prispievajú k ďalšiemu zvyšovaniu cien; keďže z ruskej vojny na Ukrajine profitovali

---

európskej stratégii bezpečnosti dodávok energie) (KOM(2000)0769).

viaceré hospodárske subjekty na úkor domácností a celej spoločnosti; keďže zo správ vyplýva, že spoločnosti uprednostňujú politiky krátkodobých dividend pred investíciami do transformácie;

- T. keďže nový rámec EÚ na dekarbonizáciu trhov s plynom, podporu vodíka a zníženie emisií metánu bol navrhnutý a predložený pred nezákonnou, nevyprovokovanou a neodôvodnenou agresívnou vojnou Ruska proti Ukrajine; keďže predpoklady uvedené v posúdeniach vplyvu a právnych návrhoch vychádzali aj z dostupnosti hojného, spoľahlivého, cenovo dostupného a lacného ruského fosílného plynu; keďže prebiehajúce preskúmanie poskytuje kľúčovú príležitosť na posilnenie práv a ochrany spotrebiteľa, čo umožní postupné ukončenie používania fosílného plynu a nasmerovanie čistého vodíka z obnoviteľných zdrojov do tých využití a odvetví, ktoré nemožno priamo elektrifikovať;
- U. keďže Medzinárodná agentúra pre energiu v správe z roku 2021 varovala, že je potrebné okamžite zastaviť nový rozvoj ťažby ropy a zemného plynu; zdôrazňuje, že z najnovšej správy Medzivládneho panelu pre zmenu klímy z apríla 2022 vyplýva, že nová infraštruktúra pre fosílna palivá je nezlučiteľná s medzinárodnými cieľmi v oblasti klímy; keďže dosiahnutie klimateckej neutrality najneskôr do roku 2050 si vyžaduje postupné vyradenie fosílnych palív z energetického systému najneskôr do roku 2035; keďže rýchlejšia transformácia pomôže obmedziť infláciu spôsobovanú zmenou klímy (tzv. *climateflation*) a ochrániť ľudí pred vyššími cenami;

Okamžité opatrenia na riešenie vysokých cien energie

1. čo najdôraznejšie odsudzuje agresívnu vojnu Ruskej federácie proti Ukrajine, ktorá má ničivé dôsledky vrátane najvyššej obete, ktorú priniesli tisíce ukrajinských občanov; vyzýva na okamžité a úplné embargo na dovoz fosílnych palív a uránu z Ruska a na úplné ukončenie používania plynovodov Nord Stream 1 a 2, aby sa zastavilo financovanie Putinovej vojnovnej mašinérie z peňazí EÚ;
2. vyjadruje poľutovanie nad vplyvom využívania dodávok ruského plynu ako zbrane na domácnosti a podniky, ktoré čelia vysokým cenám energie, rastúcim sociálnym nerovnostiam, energetickej chudobe a chudobe v oblasti mobility a zvýšenej inflácii, čo vedie k nezamestnanosti, vysokým cenám potravín a všeobecnej kríze životných nákladov; naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zamerali úsilie a zdroje na ochranu tých, ktorí sú súčasnými cenami najviac postihnutí, najmä domácností, ktorým hrozí energetická chudoba alebo ktoré sa v nej nachádzajú;
3. naliehavo vyzýva členské štáty, aby domácnostiam okamžite poskytli základné množstvo energie za dostupnú cenu, prijali opatrenia na zákaz odpájania od dodávok energie a zastavili vyst'ahovanie z domovov; vyzýva členské štáty, aby stimulovali investície zodpovedajúce aspoň 1 % ich HDP do úspor energie, najmä tiež do obnovy zle izolovaných nehnuteľností na bývanie a obnoviteľných zdrojov energie v prospech zraniteľných domácností; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili prístup k alternatívnym a odloženým plánom platieb účtov, urovnávaniu sporov, mediácii a službám ombudsmana pre konečných spotrebiteľov; žiada, aby sa v prípade potreby pozastavili vnútroštátne systémy indexácie nájomného;
4. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nadnárodné spoločnosti profitujú z dôsledkov vojny

a špekulácií na trhu na úkor ľudí v EÚ, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vrátili nadmerné zisky prostredníctvom európskej dane z neočakávaných ziskov; zdôrazňuje, že vybrané daňové príjmy sa musia spravodlivo rozdeliť medzi ľudí v EÚ na projekty obnovujúce sociálnu a environmentálnu spravodlivosť;

Boj proti energetickej chudobe uprednostňovaním energetickej efektívnosti, úspor energie a obnoviteľných zdrojov energie

5. vyzýva členské štáty, aby urýchlene podporili verejné služby, ktoré sú postihnuté rastúcimi cenami energie a ktorých dostupnosť pre všetkých, ktorí ich potrebujú, sa môže v dôsledku toho znížiť, vrátane služieb riadených miestnymi orgánmi, ako je sociálne bývanie, vzdelávacie zariadenia a nemocnice;
6. žiada, aby členské štáty poskytli dočasnú priamu podporu príjmu zraniteľným domácnostiam a zraniteľným používateľom dopravy postihnutým energetickou chudobou a chudobou v oblasti mobility ako prechodné opatrenie na neutralizáciu účinkov zvyšovania cien; vyzýva členské štáty, aby aspoň toľko ako do krátkodobej pomoci investovali do dlhodobých opatrení, ako sú úspory energie, infraštruktúra verejnej dopravy a obnoviteľné zdroje energie, aby sa ľudia účinne vymanili z energetickej chudoby a chudoby v oblasti mobility;
7. víta právne predpisy zamerané na zníženie spotreby elektrickej energie vyrobenej z fosílného plynu a podporuje odvážne a záväzné politiky v oblasti energetickej efektívnosti a úspor energie; odsudzuje však skutočnosť, že niektoré členské štáty sa rozhodli nahradiť plyn inými fosílnymi palivami namiesto toho, aby znížili celkovú spotrebu;
8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Parlament nebol zapojený do najnovších legislatívnych opatrení týkajúcich sa krízy v oblasti cien energie napriek tomu, že je spoluzákonomdarcom zastupujúcim občanov EÚ, že sa v tejto téme od začiatku angažoval a že sa osvedčil pri rýchlom prijímaní stanovísk v núdzových situáciách;
9. požaduje „rámec politiky na riešenie energetickej a klimatickej krízy“, ktorým by sa zakazovalo používanie energie, ktoré nie je nevyhnutné, napríklad používanie súkromných lietadiel, lety na krátke vzdialenosti a reklamné plochy využívajúce elektrinu;
10. so znepokojením konštatuje, že nedostupnosť jadrovej energie tiež zvyšuje ceny, čo je dôvodom na úplné upustenie od používania príslušných jadrových elektrární;

Väčšmi prerozdelení daňový systém

11. vyzýva na revíziu fiškálnych pravidiel EÚ, ktorá by aktívne podporovala výdavky podporujúce dosahovanie sociálnych a environmentálnych cieľov; vyzýva na uplatňovanie nástrojov zeleného rozpočtovania na verejné výdavky a príjmy; vyzýva, aby sa v novom rámci zohľadňovala dlhodobá perspektíva a pri posudzovaní udržateľnosti dlhu krajín brala do úvahy udržateľnosť a fiškálne riziká vyplývajúce zo zmeny klímy;
12. pripomína dôležitú prerozdelenú funkciu daní; konštatuje, že vyššie dane

predstavujú menší inflačný tlak v porovnaní s vyššími deficitmi; vyzýva Radu, aby bezodkladne prijala smernicu o globálnej minimálnej dani, ktorou sa vykoná globálna daňová dohoda; vyzýva členské štáty, aby neoslabovali smernicu o boji proti schránkovým spoločnostiam a revíziu smernice o zdaňovaní energie⁴;

13. dôrazne podporuje myšlienku zdanenia neočakávaných ziskov nadnárodných spoločností; víta solidárny príspevok stanovený v návrhu nariadenia Rady o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie; kritizuje súčasné nedostatky v návrhu príspevku, ako je jeho obmedzený rozsah, pokiaľ ide o odvetvia a činnosti, a jeho dočasný charakter; zdôrazňuje, že model rozdeľovania príjmov zo Sociálno-klimatického fondu by sa mal využívať tak, aby sa dostali k najzraniteľnejším skupinám; tvrdí, že solidárny príspevok by bol účinnejší a priniesol by viac príjmov, keby sa v ňom zohľadňovali celosvetové konsolidované zisky a keby bol stanovený na 50 % sadzbu dane; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby návrh ďalej posilnili na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni rozšírením jeho rozsahu pôsobnosti a spravodlivým prerozdelením ziskov nadnárodných spoločností medzi členské štáty v duchu solidarity EÚ; vyzýva Komisiu, aby navrhla trvalú daň z neočakávaných ziskov pre veľké spoločnosti vo všetkých odvetviach;
14. nalieha na Európsku centrálnu banku (ECB), aby zabránila bankám v dosahovaní neočakávaných ziskov prostredníctvom kombinácie lacnej likvidity a vyšších úrokových sadzieb z vkladov; zdôrazňuje, že je neprijateľné, aby ECB poskytovala bankám zisky kryté daňovníkmi, keď sa náklady na pôžičky všetkých ostatných podnikov a domácností majú výrazne zvýšiť a ľudia majú problémy s platením účtov za energiu; pripomína, že ECB nemôže použiť svoje nástroje menovej politiky na zníženie cien energie;
15. spochybňuje rozhodnutie ECB zvýšiť úrokové sadzby, pretože to nebude mať vplyv na ceny energie, ale hrozí, že to vyvolá alebo prehĺbi hroziacu recesiu a zároveň zvýši nezamestnanosť; zdôrazňuje, že inflácia spôsobovaná fosílnymi palivami ovplyvňuje schopnosť ECB plniť svoj mandát na udržanie cenovej stability; vyzýva ECB, aby uznala toto prepojenie a okamžite prestala nepriamo dotovať neekologické (tzv. hnedé) spoločnosti v rámci svojich dlhodobých refinančných operácií a prostredníctvom nákupu aktív;
16. vyzýva členské štáty, aby v rokoch 2022 a 2023 uplatňovali solidárny príspevok a aby získané príjmy použili na podporu domácností ohrozených alebo nachádzajúcich sa v energetickej chudobe, ako aj na investície do energie z obnoviteľných zdrojov a opatrení energetickej efektívnosti;

Potrebné investície do úspor energie a energie z obnoviteľných zdrojov

17. odporúča investície do energetickej efektívnosti aj obnoviteľných zdrojov energie ako riešenia prvej voľby na boj proti vysokým cenám energie a závislosti, keďže zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov po inštalácii nemajú takmer žiadne alebo majú pomerne nízke prevádzkové náklady; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili nástroj EÚ na riešenie núdzovej situácie v oblasti klímy a krízy cien

---

⁴ Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51.

fosílnych palív prostredníctvom podpory investícií do úspor energie, obnovy a obnoviteľných zdrojov; žiada, aby Komisia posúdila spôsoby, ako primat veľké európske spoločnosti, aby investovali do urýchlenej energetickej transformácie a udržateľnosti vo všeobecnosti a prispievali k nim; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby urýchlene prijali a vykonali smernicu o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti;

18. vyzýva členské štáty, aby do roku 2023 vytvorili aspoň jednu komunitu vyrábajúcu energiu z obnoviteľných zdrojov v každej obci, aby občania mohli vyrábať, spotrebúvať, uskladňovať a ďalej predávať vlastnú energiu z obnoviteľných zdrojov ako jednotlivci alebo komunity;
19. vyzýva na stanovenie povinných a vyšších cieľov zníženia spotreby plynu a elektrickej energie ako okamžitú reakciu na energetickú krízu; požaduje záväzné národné ciele v oblasti energetickej efektívnosti, záväzný cieľ EÚ v oblasti energetickej efektívnosti vo výške najmenej 20 % a záväzný cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vo výške najmenej 56 % do roku 2030;
20. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že všetky podporné opatrenia a investície budú v súlade s technickými kritériami stanovenými v rámci nariadenia (EÚ) 2020/852⁵, budú v súlade so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“ a budú sa nimi chrániť sociálne a pracovné práva;
21. naliehavo vyzýva členské štáty, aby okamžite zakázali inštaláciu kotlov na fosílnu palivo v budovách a zastavili súvisiace systémy podpory s cieľom ochrániť domácnosti a podniky pred vysokými a nestálymi účtami za energiu;
22. nesúhlasí s investíciami do ďalšej infraštruktúry zemného plynu a ropy, pretože nie sú v súlade s cieľmi EÚ v oblasti klímy a viedli by k odkázanosti na fosílna palivá a závislosti od nich; zdôrazňuje preto, že Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti by sa nemal používať na financovanie novej infraštruktúry pre fosílna palivá;

Priority reformy trhu s energiou

23. zdôrazňuje, že každá reforma trhu s energiou EÚ musí byť zameraná na ľudí, musí sa v nej prijať prístup založený na prepojení odvetví, t. j. spoločné modelovanie elektrickej energie, plynu, vykurovania a chladenia, dopravy a energetickej efektívnosti, aby sa podporila zelená transformácia na hospodárstvo s vysokou energetickou efektívnosťou plne založené na obnoviteľných zdrojoch energie, pričom táto transformácia bude efektívna z hľadiska zdrojov a nákladov a sociálne spravodlivá a musí byť založená na zásadách solidarity, súdržnosti, rovnosti a spravodlivosti medzi členskými štátmi, regiónmi a generáciami, a to najneskôr do roku 2040, čím sa zabezpečí dosiahnutie klimaticky neutrálnej Európy;
24. víta vytvorenie spoločnej platformy EÚ na nákup plynu; zdôrazňuje, že všetky dohody o nákupe musia byť v súlade s cieľmi EÚ v oblasti klímy, pokiaľ ide o množstvo

---

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

a trvanie dodávok, aby sa najneskôr do roku 2035 dosiahlo ukončenie používania fosílnych palív;

25. podporuje pokračujúce úsilie o zavedenie cenového stropu na dovoz plynu bez ohľadu na jeho pôvod spolu s povinnými cieľmi znižovania spotreby elektrickej energie a plynu na úrovni členských štátov a EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby urýchlene spolupracovali so svojimi partnermi v krajinách vyvážajúcich zemných plyn s cieľom nájsť vhodné mechanizmy stanovovania cien, ktoré by boli nezávislé od geopolitického napätia a špekulatívnych trhov s komoditami;
26. vyzýva vyjednávačov o tzv. plynovom balíku, aby vytvorili systém, v ktorom by sa čistý vodík vyhradil pre odvetvia, v ktorých je znižovanie emisií komplikované; vyzýva na vytvorenie nezávislého orgánu, ktorý by odstránil súčasný konflikt záujmov v procese plánovania; požaduje, aby bol proces plánovania dlhodobý, integrovaný a vedecky podložený v súlade s cieľmi v oblasti klímy; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby vypracovali plán vyradovania fosílny infraštruktúry z prevádzky v súlade s plánom vyradenia fosílnych palív z energetického systému do roku 2035;
27. žiada, aby Komisia analyzovala, či sú v novom kontexte potrebné ďalšie opatrenia, a v nadväznosti na návrhy týkajúce sa iniciatívy REPowerEU znížila dopyt po fosílnom plyne do roku 2030 o viac ako 60 %; zdôrazňuje potrebu primerane zvážiť objemy vodíka, náklady naň a jeho využitia v kontexte vysokých cien fosílného plynu; zdôrazňuje svoj postoj, že iba čistý vodík, ktorý sa vyrába výlučne prostredníctvom ďalších kapacít výroby z obnoviteľných zdrojov, bude zohrávať úlohu v dekarbonizačných procesoch, napríklad vo vysokoteplotných priemyselných využitíach a v diaľkovej doprave, v ktorej je znižovanie emisií komplikované;
28. nesúhlasí s ďalším zvyšovaním nákladov na energiu pre domácnosti a MSP, ktoré by vyplývalo z priameho alebo krížového dotovania fosílného plynu a infraštruktúry vodíka z fosílnych zdrojov, ktoré by sa v klimaticky neutrálnej Európe mali stať stratenými investíciami; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby sa viac zamerali na zmenšovanie plynárenských sietí s cieľom ochrániť zostávajúcích používateľov plynu pred platením za predimenzovanú sieť, ako aj ochrániť spotrebiteľov pred zvyšovaním taríf počas postupného ukončovania využívania fosílnych palív;
29. poukazuje na problémy so špekuláciami na komoditných trhoch vo všeobecnosti a najmä na forwardových trhoch s fosílnym plynom; vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným dohľadom nad trhom a jeho monitorovaním, ako aj nad prísny reguláčným dohľadom nad obchodovaním s plynom ako komoditou; vyzýva na zvýšenie transparentnosti a regulačného dohľadu nad trhovým a mimoburzovým obchodovaním s plynom s cieľom znížiť zraniteľnosť trhu, cenové špekulácie a prudko rastúce ponuky;
30. navrhuje využiť príležitosť, ktorú ponúka súčasná revízia smernice (MiFID II)⁶ a nariadenia o trhoch s finančnými nástrojmi (MiFIR)⁷, a posilniť právomoci

---

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/ES z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi

Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy tým, že sa mu poskytnú kapacity na monitorovanie trhu a dohľad nad ním, a posilniť a ďalej harmonizovať existujúce nástroje na zastavenie nadmerného kolísania cien, napríklad prerušenie obchodovania;

31. podporuje opatrenia, ako je vyškrtnutie najvyšších a najnižších ponúk, aby sa obchodovanie s komoditami udržalo v rámci rozpätí spojených s reálnymi cenami a dostupnosťou; vyzýva príslušný orgán, aby prešetril, nahlásil a vyriešil možné prípady zneužívania trhu alebo manipulácie s trhom na komoditných trhoch vo všeobecnosti a najmä na trhu s plynom;
32. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby umožnili domácnostiam plne sa zúčastňovať na energetickej transformácii a primerane z nej profitovať; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby odstránili existujúce administratívne prekážky s cieľom ďalej urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom rýchleho procesu udeľovania povolení s náležitým ohľadom na účasť verejnosti a postupy posudzovania vplyvov na životné prostredie;
33. vyjadruje znepokojenie nad tým, že mnohé členské štáty ešte netransponovali alebo dostatočne netransponovali práva samospotrebiteľov energie z obnoviteľných zdrojov a komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov; vyzýva Komisiu, aby urýchlene začala postupy v prípade nesplnenia povinnosti a poskytla usmernenia týkajúce sa vymedzenia energetických komunit vo vnútroštátnom práve;
34. zdôrazňuje viacnásobné výhody dohôd o nákupe energie a rozdielových zmlúv týkajúcich sa energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj primeraných cenových signálov na odmeňovanie nových investícií do kapacity, flexibility, efektívnosti a infraštruktúry; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili prístup na všetky trhy s energiou pre poskytovateľov riešení reakcie na dopyt a uskladňovania energie a dynamické tarify odmeňujúce flexibilitu pre domácnosti, ktoré sa chcú zúčastňovať na takýchto systémoch, tarifách a zariadeniach a prevádzkovať ich;
35. vyzýva členské štáty, aby sa odvolávali na európske posudzovanie primeranosti zdrojov a pravidiel EÚ týkajúce sa kapacitných mechanizmov s cieľom zabezpečiť čo najlacnejší a sociálne najvýhodnejší prechod na systém plne založený na obnoviteľných zdrojoch energie;
36. zdôrazňuje potrebu revízie usmernení o štátnej pomoci v oblasti klímy, energetiky a ochrany životného prostredia v súlade s cieľmi zvýšenia investícií do obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti;

Širšie sociálne aspekty

37. požaduje balík opatrení a prostriedkov na posilnenie systémov sociálneho zabezpečenia a sociálnej ochrany v EÚ vrátane pokračovania a refinancovania programu SURE (podpora na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii); okrem toho vyzýva na urýchlené prijatie Sociálno-klimatického fondu;

(Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84).

38. naliehavo vyzýva členské štáty, aby urýchlene transponovali smernicu o minimálnej mzde a upravili jej úroveň v súlade s nárastom životných nákladov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili účasť pracovníkov na príprave krízových opatrení posilnením sociálneho dialógu, a to aj zvýšením pokrytia kolektívnym vyjednávaním na 80 %; vyzýva na vytvorenie systémov ochrany pracovných miest a príjmov, ktorými sa zabezpečí, že úvery podnikom budú podmienené zachovaním pracovných miest a príjmov;
39. opätovne zdôrazňuje potrebu zaviesť systém minimálneho príjmu na boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby navrhla smernicu EÚ o primeranom minimálnom príjme stanovenom v celej EÚ na úrovni aspoň 60 % mediánu príjmu (miera rizika chudoby) v každej krajine s cieľom zabezpečiť právo na dôstojný život a odstrániť chudobu tým, že členské štáty právne zaviazajú k takémuto záväzku; zdôrazňuje, že každý človek v Európe má právo na minimálnu úroveň príjmu a prístup k základným tovarom a službám, a to najmä osoby, ktoré nemôžu vstúpiť na trh práce;
40. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili dodržiavanie medzinárodných noriem; víta Iniciatívu za transparentnosť v ťažobnom priemysle a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby túto iniciatívu viac podporovali a zapájali sa do nej;
41. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili prístup k dôstojnému a cenovo dostupnému bývaniu pre všetkých; varuje pred vplyvom prebiehajúcej vojny na globálne potravinové dodávateľské reťazce a ceny potravín; zdôrazňuje prijaté zvýšenie minimálnej výšky pridelených rozpočtových prostriedkov na opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia v rámci nového Európskeho sociálneho fondu (ESF+), ako aj dodatočné 3 % na opatrenia v rámci Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby;
- o
- o   o
42. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.